Det, der bestaar.

Vor Guds Ord bestaar evindelig, (Es. 40, 8).

Gud herliggjort i Mennesker

Af Juul Bondo i „Mm.s Sdbl."

Vor Gud er den aabenbarede Gud, derfor vil han ogsaa ses og kendes paa Jorden. Han har aabenbaret sin Herlighed; den fyldte Templet (2. Mos. 40, 34), den randt op over Jerusalem (Es. 60, 1); den blev synlig i hans enbaarne Søn (Joh. 1, 14). Derfor vil han, at hans Kærlighed skal ses og kendes paa Jorden.

I Naturen sker det! Thi „Himlene fortæller Guds Ære, og den udstrakte Befæstning forkynder hans Hænders Gerning." (Salme 19, 2). Derfor kan Brorson synge i sin Salme:

Det mindste Græs, jeg undrer paa
I Skove og i Dale,
Hvor skulde jeg vel Visdom faa
Om det kun ret at tale!

Ja, netop paa denne Tid mindes vi derom, naar de Insegrønne Bøge, de duftende Enge og de kvidrende Fugle taler saa lydeligt om al Skaberens Herlighed.

I Kristus skete det! Derfor kan han sige, naar han efter Dagens Evangelium (Joh. 17, 1—11) taler i Bønnen til sin himmelske Fader: „Jeg har herliggjort dig paa Jorden". Det bryder frem i alle hans underlige Gerninger, naar han stiller Stormen paa Søen, naar han mætter de mange Munde i Ørkenen, naar han opvækker Lazarus af Graven. Det mærkes, naar han oplader sin Røst og taler nu til Folkeskarerne, nu til Apostlene, nu til den enkelte. Det giver sig til Kende i hele sin Styrke paa Golgathas Kors, hvor den himmelske Kærlighed gaar i Døden til Synderes Frelse.

Og Mennesker saa Guds Herlighed i Kristus; derfor betages de, derfor prises han saaledes af Menneskelæber: „Saligt er det Liv, som bar dig og de Bryster som du diede." (Luk. 11, 27). — Han lærte dem som den, der har Myndighed, og ikke som de skriftkloge." (Math. 7, 29) — „I Sandhed, dette Menneske var retfærdigt." (Luk. 23, 47). Derfor staar der skrevet: „I ham bor al Guddommens Fylde legemligt." (Coll. 2, 9).

Men Gud vil ogsaa, at hans Herlighed skal aabenbare sig gennem Mennesker. Og det kan ske, thi Jesus siger jo med Henblik paa Apostlene: „Jeg er herliggjort i dem."

Dog, hvorledes skal dette blive muligt? Som Mennesket er i sig selv, synes det langt snarere at være et Spejlbillede af Verden end af Gud. En Række af Lidenskaber og syndige Lyster, et Sind, der er hurtigt til Vrede, en Tunge, der taler ondt, et verdsligt Liv, det er de Fremtoninger, man træffer hos de fleste Mennesker. Og det ikke blot hos Vantro og Gudsfornægtere, men selv om mange af dem, der mener sig at være Kristne, kan det desværre siges: „For eders Skyld bespottes Guds Navn iblandt Hedningerne". (Rom. 2, 24). Thi Verden holder Øje med de Kristne og skal snart lægge Mærke til, om Liv og Bekendelse svarer til hinanden. Og deri har Verden jo Ret. Ja, man kan vel sige, at det er en af de gode Sider ved vor Tid, at den kræver at se Troen i dens Gerninger. Der bor en stor Virkelighedstrang i Tiden; man vil bedømme enhver Sag efter det, den udretter, og navnlig kræver man af de Kristne ikke Talemaader, men noget af det, Apostelen tænker paa, naar han skriver: „Gudsfrygten er nyttig til alle Ting og har Forjættelse baade for det Liv, som nu er, og for det, som kommer". (1. Tim. 4, 8).

Hvor en saadan Gudsfrygt kommer frem i et Menneskeliv, der aabenbares Guds Herlighed. Men dette sker derved, at vi holder os nær til Gud, saa han kan virke igennem os. Ligesom den moderne Videnskab har lært os, at man gennem elektriske Strømme kan lede Kraften fra et Sted til et andet, fra Vandfaldet, der styrter ned ad Bjergets Sider, til Savmøllen, hvor de Træer, der blev fældede i Skoven, laves tilrette til Menneskers Brug, saaledes vil Herren gennem de aandelige Strømme lede de himmelske Kræfter ind i Menneskesjæle og give dem Udslag, saa de kan ses og kendes paa Jorden. Og, Gud ske Lov! saadanne l' er ikke blot set hos Apostlene, i Martyrernes Død, i Luthers Kirke, men kan bestandig ses i den kristne Menigheds Arbejde for at drage Mennesker til Frelseren og vise Barmhjertighed mod dem, der lever paa Skyggesiden af Livet.

Det gælder da for os om altid at holde os nær til Gud, nær til Naaden og Sandheden i Kristus Jesus, vor Herre. Thi som Strømmen afbrydes, naar Ledningen er i Uorden, saaledes kan Guds Kraft ikke virke i os, naar den aandelige Ledning lader sig besmære af Verden og glider bort fra Gud.

At holde sig nær til Herren kan ske paa mange Maader, — ved at sætte sig som Maria ved Frelserens Fod og lytte til hvert Ord, der udgaar af hans Mund, ved at knæle i Tro ved hans Nadverbord; det sker gennem ethvert ærligt Arbejde paa vor egen og paa andre Sjæles Saliggørelse, men Evangeliet viser os i Dag særlig hen til Bønnen som den, der holder os i den levende aandelige Forbindelse med Himlen. Som vi ser Jesus gennem hele hans Jordeliv, i glade Øjeblikke og i angstfulde Timer, giver sig hen i Bønnen til sin himmelske Fader og derfra henter de vidunderlige Kræfter, hvorom hele hans Liv bærer Vidnesbyrd, saaledes skal vi lade alle vore Begæringer, alle vore Bekymringer og Sorger, al vor Stræben og Arbejde komme frem for Gud i Bøn og Paakaldelse med Taksigelse. Saa vil vi ogsaa mærke de himmelske Kræfter gennemstrømme vort Liv, og da vil Gud blive herliggjort gennem os.

Noget om Tidens Frihedskrav.

Mennesket er skabt til Frihed. Men hvad er saa Frihed? — Derpaa faar man uendelig mange Svar, thi for det enkelte Menneskes Vedkommende er det som oftest Opnaaelsen af et bestemt Ønske, det drejer sig om. Det, der staar ham i Vejen, kalder han Tvang, og den aabne Vej til Maalet kalder han Frihed. Det samme gælder Samfundsklasser og Samfundslag, ja det kan gælde hele Nationer og Verdensdele. Men da Veje og Maal krydser hinanden saa underligt her i denne Verden, saa bliver der ofte et Virvar, som det ikke er enhvers Sag at finde Rede i, og Frihedsrøsterne lyder ikke al Tid i Harmoni, men skaber ofte en skærende Dissonant. Hvad den ene kalder Frihed, kalder den anden Trældom. Men ikke desto mindre ønsker alle Friheden. Jeg skal i det Efterfølgende faa Lejlighed til at paavise dette nærmere. Skal man derfor give en almengyldig Definition af Frihed, en som alle vil godkende, saa maa den blive noget som denne: F r i h e d e r R e t t i l s e l v a t b e s t e m m e o g u h i n d r e t a t h a n d l e, s o m j e g ø n s k e r o g v i l d e t. Men hvis vi kan enes saa langt, saa kan vi heller ikke blive enige om at følges ad længere, thi vore Veje krydser, som sagt, paa mange Punkter, og naar vi mødes paa Krydsningerne, støder vi mod hinanden. — Men nu begyndte jeg jo med at sige, at vi er skabt til Frihed. Er vi da skabt til Forvirring? — Ingenlunde. Der maa derfor findes noget, som kan gælde for Frihed for alle uden Undtagelse, der m a a findes en almengyldig Frihedsside. Kan vi derfor ikke enes om den, saa maa det være, fordi, enten nogle af os eller vi alle er kommen bort fra den rette Frihedsside. Men da Frihed er vor oprindelige Bestemmelse, og da den tillige er et stort Gode, ja det som giver Adgang til alle andre Goder, saa har det meget at betyde for os, om vi kan finde det rette. Og at Tiden er fuld af saadanne Bestræbelser vil vel ingen nægte. Nærværende er ogsaa et Forsøg i den Retning. Udfaldet faar saa Læseren bedømme.

Jeg skal for Tydelighedens Skyld behandle Sagen fra to Synspunkter, skønt disse let flyder sammen ved mange Lejligheder, og deres Veje ofte krydser hinanden. Jeg vil kalde det ene d e n p o l i t i s k e F r i h e d s S y n s p u n k t og det andet d e n r e l i g i ø s e F r i h e d s S y n s p u n k t. Jeg har ofte hørt det, at man ikke maa sammenblande Politik og Religion. Men atter og atter bliver det gjort alligevel, og dette bør ingen forundre, da begge Jder jo findes i samme Hjerne, samme Hjerte, samme Folk og samme Verden. Men tildels lader det sig gennemføre, i Tanken i det mindste, at adskille dem. Derfor først:

Tidens politiske Frihedskrav.

Man taler i vor Tid saa meget om Udvikling. Og nægtes kan det ikke, at Udvikling maa foregaa i en Verden, som ikke staar stille. Vor Tids Krav udvikler sig da ogsaa af de forige Tiders Forhold, og de dannes under Kaar, som Fortiden har skabt. Dette gælder Udenrigspolitik, og det gælder Indenrigspolitik. Lad os betragte dem hver for sig. Frihedskravene gør sig nemlig gældende i Udenrigspolitiken ogsaa. De fleste er enige om at prise Svejtserne for deres Frihedskærlighed og for Modet, som de udviste under Kampene mod Østrig. Ligeledes priser man Nederlænderne for deres Frihedskampe mod Spanierne. Man priser ogsaa „De forenede Colonier" for Kampene mod det engelske Tyrani. Men Østrig, Spanien og England beklager sig, eller de gjorde det den Gang, over Opsætsighed og Indgreb i deres Ejendomsret. Skulde de ikke have Frihed til at styre deres Ejendom? Ikke desto mindre priser vi Friheden. Vi Danske priser i Aar Veteranerne, som kæmpede for Sønderjydernes Frihed fra det tyske Tyrani. Tabte vi end Slaget, var Sagen dog lige stor og Kampen lige modig og ædel. Men Tyskerne priser de fejrende Hære, som frigjorde Hertugdømmerne fra det danske Tyrani. Man ser, hvor forskellige Begreberne om Frihed kan være. De forenede Stater ønsker Frihed til at bestemme, hvem der skal bo og bygge, nedsætte sig, arbejde og handle inden dets Grænser. Japanerne prises af samme fore. Stater for deres heltemodige Kamp mod Russerne, men naar de vil have Frihed til at bosætte sig i Staterne og erhverve Ejendom og Indfødsret, saa siger „Uncle Sam" Nej. Samme „Uncle Sam" hjalp Cubanerne at frigøre sig fra det spanske Tyrani, men Spanien mente at have Frihed til at styre sin Ejendom. Nu forlanger „United States", England og Tyskland Frihed for deres Borgere til at bosætte sig i Meksiko og udnytte Landets Rigdomskilder; men Meksikanerne forlanger Frihed til at ordne sine Sager, som de synes — Huerta paa sin Maade, Konstitutionalisterne paa deres Maade — og Udfaldet bliver, at Interesserne, Maalene, Vejene og Ideerne krydser hinanden og støder mod hinanden, medens det not til synende og sidst bliver saaledes, at Magten bestemmer Udfaldet, enten dette saa levner Meksikanerne stor eller liden Frihed til at styre eller slaas om sine Sager. Saaledes er den internationale Politik, og saaledes virker Frihedskravene Landene imellem, og der er mere Forvirring end noget andet. Naar mon det bliver anderledes? — Naa noget er der naaet, det er sandt. Man er mindre hensynsløse i sine Krav og mere humane i sine Krigsførelser, skønt der er lidt nok at prale af. Det indrømmes ogsaa i Teorien, at hvert Land burde have Ret til at styre sine egne Sager, mens det paa den anden Side dog maa indrømmes, at der er ofte en lang Vej fra Teori til Praksis. Polen er parteret og delt mellem Rusland, Tyskland og Østrig, og ingen af dem tænker paa at slippe sit Bytte. Naar samme Stormagter finder sig i at Staterne paa Balkanhalvøen mere og mere frigør sig fra det tyrkiske Tyrani, saa er det nok ikke just af pure Frihedskærlighed, men lige saa meget af samme Grund, som naar Kalven faar Lov at græsse, saa længe Løven, Tigeren og Bjørnen er optaget af at maale hinandens Styrke, thi den ene taaler ikke, at den anden æder Kalven. Nej, lad være med at skrige saa højt om Oplysningens og Humanitetens Magt og Guddommelighed, thi Egenkærlighed og Magtsyge taler endnu som oftest det afgørende Ord, og Frygt for Udfaldet af Forviklinger hæmmer Ram mere end frihedskærlige og humane Hensyn. Socialisterne priser rigtig nok alle Menneskers Broderskab og forlanger Afvæbning, men naar for Eks. Polakkerne kommer til Danmark og tager de Pladser, som Socialisterne ikke vil have, saa er Socialisternes Broderfølelse borte, og der er vist ikke ret langt fra den radikale Socialisme til Nihilisme og Anerkisme. Men nu kommer vi ganske naturlig til Indenrigspolitikken og Kravene, som der møder os.

Selv om tilsyneladende Inkonsekvenser møder os hist og her, saa er det dog i det store og hele let at spore Udviklingen af de civiliserede Landes Indenrigspolitik. Den begynder egentlig med Oldtidens Udenrigspolitik. Sidstnævnte formede sig i Reglen som Erobringskrige, hvilket naturligvis igen affødte Forsvars- og Frigørelseskrige. Men det var Krig og Krige hele Tiden. Dygtige Hærførere og Høvdinger fik selvfølgelig den største Magt indadtil, thi Retten sad i Spydstagen. Det var almindeligt, at man bortførte de overvundne og brugte eller folgte dem som Trælle. Derfor fandt man selv hos de for deres Frihedskærlighed højt priste Grækere, at to Trediedele eller flere af Landets Befolkning var Slaver. — En underlig Frihed, ikke sandt! — Den var ikke blot Frihed fra fremmed Aag, men Frihed til at tyranisere de hjælpeløse. Det samme System finder vi i Rom, som jo saa endte i Absolutisme, hvilket var konsekvent nok. Men selv i den romerske Republik fandtes Slaver og Plebejerne blev tilsidesat og forurettet af Patricierne. Nu er Rom jo ogsaa mere bekendt for sin Herskesyge end for sin Frihedskærlighed, og det er uden Tvivl mere ret at tale om Romersindets Herskelyst end at tale om Grækernes Frihedssind. Men det var Krigene og deres Indflydelse paa politiske og sociale Omraader, vi talte om. Krigene blev ved at fortsætte sig gennem Midtdelalderen, skønt man gennem denne dog fik mere Øje for Betydningen af Freden med dens Sysler. Dette skyldtes Kristendommens forædlende Indflydelse. Dette burde de vide, som vil Fred uden Religion. Den (Religionen) alene giver Mennesker Magt til at tøjle Lidenskaberne, og hvor de ikke tøjles, bliver der ingen Fred. Men det blev nødvendigvis Krigere, Borgherrer og Riddere, som raadede i de Tider. Dog spores allerede det nye med Ridderne. Deres Opgave var jo blandt andre at forsvare de værgeløse. Tiden var bleven mere human. Kunst og Videnskab, Handel og Industri kom til større Ret og Anseelse. Selv Krigsførelsen blev mere kunstig og indviklet, hvilket gav Forstanden mere Magt. Paa den anden Side tjente Købmændene Penge, og Penge er en Magt, som der tages Hensyn til. Med Penge kunde man leje Krigere til at varetage og forsvare sine Rettigheder med. Saa kom Købmændenes og Storbyernes Glanstid med Venedig, Genoa, og Hansestæderne som de mest kendte blandt Købmandsstandens Repræsentanter. Men Mennesker lever jo dog til synende og sidst af Jordens Produkter, og da Borgherrerne ved siden af Krigerhaandværket blev store Jordbesiddere og Agerdyrkere, saa voksede ogsaa deres Magt. Derfor den lange Strid mellem Adelen og Borgerne. I Middelalderen havde Kirken jo tillige stor verdslig Magt, og mange Biskopper tilhørte den fyrstelige og adelige Stand. Saaledes opkom de før den franske Revolution saa ofte omtalte tre Stænder i Adelen, den gejstlige Stand og Borgerstanden (Byerne med Købmændene i Spidsen). Det passede godt med alle disse Stænder, at Spidserne skulde være de styrende. Hvad Kirken angaar, tænker jeg her paa den katolske.

Men saa kom Reformationen. Den forkyndte Samvittighedsfrihed og hævdede Menneskenes Ligestilling for Gud, med samme Ret og samme Ansvar overfor ham. Og disse Ideer trængte ind selv i katolske Lande. Saa kom Bønder og Borgere (Arbejderne) i Tanker om, at de var ogsaa Mennesker, og at de kunde kræve deres Ret, og dermed fik vi de nuværende demokratiske Tider. Det er Udviklingens store Linier. At disse ikke altid er lige, og at de ikke altid og paa hvert Sted er lige klart tegnede, siger sig selv. I en Verden som vores findes jo Fremgang og Reaktion, Kundskab og Uvidenhed, Selvopofrelse og Selvskhed mellem hinanden og tit i sælsom Blanding, og de fremkalder voldsomme Brydninger og Omvæltninger. Men Udviklingen er foregaaet, Resultatet er her, og det bestaar deri, at Flertallet raader. Men vel at mærke, Flertallet beherskes af Ideerne, og Ideerne har sine Skabere og Talsmænd, og disse er igen de faatallige. Saa nu er det ikke blot Flertallets Tid, men det er tillige Folkeførernes og Folkeforførernes (Demagogernes) Tid. Men Motiverne, det der inderst inde driver og virker, er af to Slags, som er hinanden stik modsatte. De er enten Egenkærligheden med dens selviskeKrav eller den uegennyttige Kærlighed til Ideen med dens Selvopofrelse. Og her foregaar Brydningen fremdeles. Absolutismens Dage er talt. Enevoldsherredømme findes kun af Navn. Zaren over alle Russere maa raadføre sig med sine Onkler og andre Herrer, Paven med Kardinaler og Biskopper — og det er de to tilbageblevne Steder, hvor der findes Rester af Absolutisme. Ikke saa med Oligarkiet eller Herredømmet af de faa. Vel er i de moderne Stater Adelens Magt som Adel kun ringe, men saa træder Kapitalen i Stedet. Vor Tids politiske Brydninger udfolder sig derfor mere og mere til en Strid mellem Kapital og Arbejde, mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen. Her i Amerika findes jo slet ingen Adel, men vi har Verdens største, dygtigste og fleste Kapitalister. Og Kapitalisterne slaar sig sammen om deres Interesser, saavel som Arbejderne om sine. Agerdyrkeren sidder mest rolig, skønt han maa betale sin Del af Gildet, enten det saa er Kapitalisten som vinder Strejken, eller det er Arbejderen. Men siden han betaler indirekte, og siden han har nok tilbage at leve af, saa bekymrer det ham i Reglen ikke meget, hvem der vinder i Striden. Men mere og mere demokratisk bliver Tankegangen over den hele Verden. Alle vil have Frihed, en saadan Friihed, som kan fremme ens Særinteresser, og det er sjældent, man tager ret meget Hensyn til den andens. Men Kendsgerningen er den, at medens vi efter Lovens Bogstav har Flertalsstyre, saa har vi i Virkeligheden Faatalsstyre, i hvert Fald overvejende. Kapitalen har den største Magt. Det burde derfor egentlig ikke undre nogen, at Socialismen vokser. Den er jo Kapitalismens direkte Modsætning. En anden Sag er det, om det vil blive bedre, naar den kommer til Magten — hvis den kommer det. Udviklingen synes at gaa den Vej. Bruger Kapitalismen Magtbud, saa gør Socialismen det ogsaa, og der er sjældent meget vundet ved at faa mange Herrer i Stedet for faa, og bliver de mange Tyranner, saa bliver Forholdet rent utaaleligt. Det værste ved Socialismen er, at den heller ikke vil bøje sig for Religionens Magt. En af dem ønskede jo at se den Dag, da den sidste Konge blev hængt i den sidste Præsts Tarme, eller maaske var det omvendt, men det gør vel mindre til Sagen, da det vilde blive Enden paa dem begge. De fleste udtrykker sig vel ikke saa raat, men de er mere eller mindre Børn af samme Aand. Nu har vel hverken Kongen eller Præsten altid været, som de skulde være, men for saa vidt som Kongen repræsenterer Lov og Orden og Præsten varetager Menneskeaandens dybeste Tarv og Trang, saa er de begge umudværlige i et Samfund, hvor det skal staa vel til. Det, Socialismen byder paa, kan i hvert Fald ikke fylde Pladserne, om de blev tomme.

Hvad trænger vi saa til under alt dette Virvar? Hvor er det Universalmiddel, som kan læge Samfundets Brøst og Saar? — Jeg kender kun et: Jesus Kristus. Han kom ikke for at lade sig tjene, men for at tjene. Hans Lovbud lyder paa at gøre mod andre, som vi vil, at de skal gøre mod os. Han siger: „Saligere er det, heller at give end at tage". Han forkynder Frigørelse fra Egenkærlighedens, Selviskhedens og Lidenskabernes Magt. — Hvorfor saa ikke oprette et politisk Parti for ham? — Ja, saadanne Forsøg gøres jo delsvis. Derfor har vi saadanne Partier som Prohibitionisme og den kristelige Socialisme. Men de er for snævre til at rumme ham og de ender med at man vil gøre Kristus til Socialist eller Prohibitionist. Det er vel nok hos den saakaldte kristelige Socialisme, at Forsøget træder stærkest frem. Nej, saaledes bør man ikke blande Politik og Religion sammen. Derimod kan Kristus staa som Baggrund for et politisk Parties Platform og Handlinger. Jeg siger, han kan gøre det, egner sig til det. Dermed er ikke sagt, at han staar i et saadant Forhold til noget Parti. Hvor Katholicismen er raadende, foregives det nok, men Virkeligheden mangler i de fleste Tilfælde. Og den katolske Kirke har jo begaaet utallige Overgreb i Kristi Navn. Dog maa det indrømmes, at det er ikke b l o t Overgreb, den har begaaet. Her i Canada har den for Eks. gjort Plads til Religionen i Børnenes Undervisning. Det kan nok være, at den blot mente Plads for sig selv, men den har ogsaa aabnet Pladsen for andre, og Ideen om Pladsen, ja Nødvendigheden af Religionen paa dette Omraade er ret.

Et Menneske uden Religion, det vil jo sige, uden Erkendelse af sin Skaber, sin Frelser, sin Herre, maa nødvendigvis i sidste Instans blive et slet Menneske, en slet Borger og en slet Politikker. Hele hans Syn paa Livet og Tilværelsen er vrangt, og derfor maa hans Politik indskrænke sig til Eftersnak eller Vrangheed. Derfor trænger vi til Kristus i Politikken, ikke som Partihøvding, men som Baggrund, der former Ideerne, former Sindet og viser Vejen under Ideernes Udførelse. Men saa maa det være den virkelige Kristus, og ikke et forkrøblet Fantasibillede af ham. Derfor

Noget om de religiøse Frihedskrav.

Nu vil jeg atter begynde med at hævde, at Politik og Religion bør ikke usornuftig sammenblandes. Men ligesom der er en falsk Adskillelse mellem dem, saaledes er der ogsaa en falsk Sammenblanding af dem. Jeg paaviste før, at den fandt Sted fra Politikkens Side, jeg skal forsøge at vise, at den ogsaa forekommer fra religiøs Side. — Tiden er jo nemlig fuld af Frihedsskraal. Det lyder fra saa mange Sider og i saa forvirret Blanding, at det har forvirret Høresansen ogsaa hos mange af Kirkens Mænd, saa de raaber i med uden ret at vide, hvad det betyder, eller hvor det bærer hen. — Enhver skal have Samvittighedsfrihed! Det er helt ud ret. — Enhver skal have Lov at følge sin Overbevisning! Det er sømme Tider ret og sømme Tider galt. Det kunde jo nemlig hænde, at en Mand, som gik i Mørke, var overbevist om, at han gik mod Øst, medens han gik mod Vest. Nu kunde det hænde, at han overtalte andre til at følge sin Overbevisning, men siden han selv gik vild, saa førte han de andre vild ogsaa. Anderles med Samvittigheden, den kan nok tage fejl i enkelte Stykker, men i det store og hele peger den den rette Vej, og kun ved at følge den, naar man frem til det rette Gudsforhold. Det, man kalder Overbevisning, er ikke nær saa sikkert. Thi dels kan den som paavist være rent galt vendt, dels er den ofte mere Mangel paa Overbevisning end virkelig Overbevisning, men den kalder sig saaledes alligevel. Der var paa Kristi Tid nogle Lærere — og der var mange af dem — som syntes at være overbevist om, at de gik til Himlen, men Kristus sagde, at de gik til Helvede, og han burde dog vide det. Nu er der jo rigtignok nogle i vore Dage, som mener at han vidste ikke rigtig Besked, derfor er de overbevist om, at der ikke er noget Helvede til. Han talte og handlede, som er der en personlig Djævel til, men de er overbevist om det modsatte. Jeg vil blot henstille til fornuftige Mennesker, hvem der nu vel kan have undersøgt de Forhold mest grundigt, og hvis Overbevisning derfor er den mest paalidelige? Saa er der igen dem, som siger, at Kristus døde for Verdens Synd, og andre er overbevist om det modsatte. Selv sagde han, at han gjorde det, thi han sagde, at han gav sit Liv til G e n l ø s n i n g. Og hvorledes kan der være Tale om at genløse det, der ikke er tabt. Desuden er den bibelske Opfatelse af dette Ord klart nok, og det er ligesaa klart, at Kristus brugte Ordet i samme Betydning, som det ellers forekommer i Bibelen. Desuden lovede han sine Apostle Aanden, som skulde gøre disse Ting endnu mere klare for dem, end han selv efter Tiden og Omstændighederne kunde, og de taler virkelig tydeligt nok om den Ting. Men som sagt, Overbevisningerne synes at være modsatte. Nogle er overbevist om hans Guddom, andre synes at være overbevist om det modsatte. Nogle er overbevist om, at kun ved som arme Syndere at modtage Forsoningen, som han bragte tilveje, der baade var Gud og Mand, frelses man; andre siger, at naar de tager ham til Eksempel, har de nok. Se, det var nogle af de vigtigste Uoverensstemmelser. Men nu kommer det mærkelige, hvad Frihedskærligheden og Frihedskravet angaar.

De, der forkynder Jesus Kristus som Gud og Mand, der ved sin Død gjorde Fyldest for Verdens Synd, glæder sig i vore Dage over den Frihed, de har, til uhindret at forkynde ham. De andre klager over, at de ikke for de første bliver undt og tilstaaet Frihed til at forkynde deres Overbevisning. Nogle glæder sig over Friheden til at tro paa Syndernes Forladelse ved Jesu Blod, andre klager over, at man ikke vil tillade dem Frihed til at tro og forkynde, at man bliver salige ved egne Gerninger, „blot man gør sit bedste". Somme glæder sig over Friheden til at tjene den Kristus, som blev fremstillet af den gamle Kirke, Frihed til at holde fast paa „Dogmerne" og til at leve paa dem; andre klager over Dogmernes Lænker og Tyrani, og de raaber paa Frihed, Frihed og mere Frihed!

Nu kommer det jo an paa, hvad man forstaar ved Frihed. Samvittighedsfrihed bør hævdes, det blev vi jo enige om. Overbevisningens Frihed bør ogsaa agtes. Men her er det, det kniber med at blive enig om, hvad der er virkelig Overbevisning, og hvad der er indbildt, dernæst om den er ret eller vrang. Og det kniber med at blive enig om, hvor vidt og hvor uhindret vi skal have Lov til at forkynde enhver Ting, som vi siger er vor Overbevisning. Vi finder i vore Dage Mænd, for ikke at tale om Kvinder, der øjensynlig vader i meget fladt Vand, men som højlydt raaber paa Frihed til at vende op og ned baade paa Luther og Paulus og Peter ja Kristus selv, og naar de ikke faar Lov til uhindret at gøre dette, saa taler de om Dogmebundethed, Snæverhed, Dømmesyge, og jeg ved ikke hvad. Nej, Frihed, siger de, er Tidens Løsen, og Frihed vil vi have. Og saa plaprer de væk.

Men se nu her kære. Jeg siger at Kristus er Gud; du siger, at det gjorde han ikke. Jeg siger, at den der ikke i Troen vil antage den Kristus, som jeg forkynder, gaar til Helvede; du siger, at det gør han ikke. Nu kunde saadan noget tænkes, som at vi begge tog fejl. Men det vil jo ingen af os indrømme. Saa n ø d e s vi til at indrømme, at en af os lyver. Men saa bliver Spørgsmaalet dette. Skal Sandheden og Løgnen nyde samme Ret? Skal Kristus og Djævelen have samme Ret til at overtale og lede Folk, samme Frihed i alle Stykker? Dette vil jeg bede dig overveje næste Gang, du klager over Mangel paa Frifind hos mig overfor dig. En Ting har vi begge lige Frihed til, det indrømmer jeg dig, nemlig til at bestemme os for eller imod den virkelige Kristus, naar han siger: „Kom!"

Men nu har jeg vist taget mig Frihed nok i Dag til at tale, eller skrive, om vor Tids Frihedskrav baade politiske og religiøse. Og saa takker jeg for den Frihed. Hvad den

FAIRMEAD SKANDINAVISKE KOLONI,
MADERA COUNTY, CALIFORNIA,
er beliggende 30 Mil nord for Fresno. Bedste Jord for Alfalfa (5 til 7 Indhøstninger, Vindruer, Frugt og Grøntsager. 400 Familier har købt for Hjem her i de sidste 18 Md. Sælges for blot $125 Acren, paa meget lette Vilkaar. Gode Agenter ønskes. Skriv i Deres Modersmaal efter illustreret Beskrivelse til; **C. PHILIPSEN,** 5651 Shafter Ave., **Oakland, Calif.**

SYD DAKOTA.
Jeg har til Salg frugtbart Farmland, hvorpaa kan avles Alfalfa, Majs og Frugt, og hvorpaa kan holdes Svin, Kvæg og Heste. Nærved godt Marked, Kirke og Skole. Skandinavisk Koloni. Pris $10 pr. Acre og højere. Skriv til mig idag.
ALBERT GUNDERSON, PIERRE, SOUTH DAKOTA.

Et nyt større Landomraade
er nylig af Ejeren bleven udlagt i Stykker fra 5—10—15 Acres og opad. Landet er beliggende mellem de to større danske Kolonier i Oregon, nemlig Junction City og Eugene, op mod Pacific Highway. Landet er vel dyrket og af meget rig Kvalitet. Det egner sig vel for Havedyrkning, Frugt, Bær, Mejeridrift og al anden Farmdrift.
Undertegnede har overtaget Salget af dette. Desuden har vi Land og Farme nær ind mod Byen.
For nærmere Underretning tilskriv,
WILLAMETTE REAL ESTATE CO.
W. F. Nielsen, Sec.
Junction City, Oregon,